

Forhold er knyttet sammen, og den Maade, hvorpaa den højtærede Statsminister har behandlet Landmandsbanksagen, gør det ganske overordentlig beklageligt, at den Undersøgelse, som foregaar i denne Sag, ikke foregaar saa uhildet, som den vilde, hvis de to Medlemmer ikke var Medlemmer af Regeringen.

Blang: Det ærede Medlem Hr. Rode nævnte, at ogsaa det gamle Zardømme havde udøst meget Blod, baade politiske Modstanderes og Kristnes. Det er fuldkommen rigtigt, det har det, men derfor er ogsaa Gengældelsen kommet over det gamle russiske Zardømme. Men det russiske Zardømme opretholdt dog Samfundsordenen, og det russiske Zardømme rasede ikke mod *alle* Religioner i Landet. Det er det, der er Tilfældet med det nuværende Styre, det er al Religion og al religiøs Følelse, det nuværende Sovjetstyre søger at træde under Fødder, og ikke alene det, men det forfølger Kristne af alle Anskuelser. Det er derfor, jeg mener, det er upassende at indlede Pagtslutning med Sovjet, og at det kan drage Forbindelse over dette Land i Stedet for Velsignelse.

Fraenkel: Det ærede Medlem Hr. Rode underlagde mig en anden Motivering for min Anbefaling af at stemme imod Traktaten end den, jeg selv fremførte i Gaar. Dertil har det ærede Medlem ingen som helst Ret, saa det maa jeg ganske bestemt afvise. Jeg har begrundet min Anbefaling rent sagligt, og jeg har overhovedet kun haft saglige Grunde.

Holstein: Det ærede Medlem Hr. Rode mente, at det eneste, der kunde retfærdiggøre Afbrydelsen af Traktatforhandlingerne i Efteraaret 1921, var en Formodning hos Regeringen om, at Sovjetstyret kun vilde blive af kort Varighed. Jeg vil sige, at selv en saadan Formodning ikke kunde begrunde Afbrydelsen; thi dersom den daværende Udenrigsminister mente, at Sovjetstyret kun vilde være kortvarigt, kun vilde være en Overgang, burde han overhovedet ikke havde indledet Forhandlinger, og der var jo ingen objektive Kendsgerninger eller Begivenheder, som i November, da de blev afbrudt, mere berettigede en saadan Formodning, end der var i Oktober og September, saa heller ikke denne Omstændighed, selv om den kunde være formildende, kan begrunde disse Forhandlingers Afbrydelse. Men det var jo heller ikke Begrundelsen. For-

holdet er det, at Udenrigsministeriets daværende Direktør havde affattet en Instruks til Delegationschefen i Stockholm den afgørende sidste Dag i November om at føre Forhandlingerne videre og søge at bringe Traktaten til Afslutning; forskellige Spørgsmaal af væsentlig Betydning henstod endnu uafgjorte, bl. a. det meget betydningsfulde Spørgsmaal om den økonomiske Mestbegunstigelse, men Kergentscheff havde skrevet til Regeringen i Moskva for at indhente nærmere Instruks om, hvorvidt han maatte gøre Indrømmelser med Hensyn til Mestbegunstigelse. Altsaa medens Forhandlingerne endnu er svævende, men nærmer sig deres Afslutning, og alt tyder paa et gunstigt Resultat, saa affatter Direktøren i Udenrigsministeriet en Instruks til Delegationschefen i Stockholm gaaende ud paa, at Forhandlingerne skal føres til Afslutning, da dette menes at være det mest hensigtsmæssige for danske økonomiske Interesser. I det Øjeblik denne officielle Skrivelse skulde gaa af fra Udenrigsministeriet, stoppede den daværende Udenrigsminister den og skrev et privat Brev til Delegationschefen i Stockholm, hvori han anmodede ham om at afbryde Forhandlingerne. En saadan Holdning er saa absurd, at naar der ikke fremkommer nogen plausibel Forklaring, maa man ty til Gisninger og Formodninger om, at Kræfter udefra har været i Bevægelse og har bevirket disse Forhandlingers Afbrydelse. Det er uimodsagt blevet hævdet af den tidligere radikale Udenrigsminister, det er blevet hævdet i en ledende Artikel i „Social-Demokraten“ forleden Dag, og det er blevet hævdet i den Redegørelse, som Hr. Erik Plum nu har givet af Russisk Handelskompagnis Forhold i Rusland, at der var en Faktor, en meget betydende Erhvervsfaktor, som var imod, at disse Forhandlinger om en Traktat førtes til Afslutning, og det var det saakaldte tredje Ting: Østasiatisk Kompagni. Man maa tro, at dette er den egentlige Forklaring paa Forhandlingernes Afbrydelse.

Det er maaske saare forklarligt, at Østasiatisk Kompagni indtog en saadan Stilling; og da dets Forbindelse med Regeringen er vel kendt, maa jeg maaske have Lov til nærmere at præcisere, hvorledes man i Mangel af Forklaring fra Statschefens Side maa formode, at hele dette Forhold ligger. Forholdet er nemlig det, at der paa det daværende Tidspunkt var en hvid Regering i Øst-Sibirien i Charbin og Vladivostok, og som bekendt spiller Charbin og Vladivostok en over-